

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Mizik Andrea ügyvéd által képviselt felperesnek a dr.Kussinszky Péter ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróságnál 40.P.91.145/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 47.Pf.631.206/2008/5. számú közbenső ítéletével elbírált perében a jogerős közbenső ítélet ellen az alperes részéről 20. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2009. évi szeptember hó 30. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős közbenső ítéletet részben megváltoztatja - annak a perköltségre és az illetékre vonatkozó részét mellőzi - és az alperes kártérítési felelősségét 50%-ban állapítja meg.

A másodfokú és a felülvizsgálati eljárási költségeiket a felek maguk viselik.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében kártérítés megfizetésére kérte az alperes kötelezését arra hivatkozással, hogy 2004. május 1-jén az alperes kezelésében levő lőtér területét védő kutyák a kerítésen kiharapva a jobb karját úgy szétmarcangolták, hogy súlyos sérüléseket szenvedett.

Az alperes elsődlegesen a kereset elutasítását kérte, másodlagosan a felperes közrehatására hivatkozással kármegosztás alkalmazását kérte.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével megállapította az alperes teljes kártérítő felelősségét a felperes 2004. május 1-jén történt kutyaharapás miatt bekövetkezett káraiért. Indokolása szerint a felperes a Ptk. 339. §-ának (1) és 351. §-ának (1) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettségének eleget tett, így az alperesnek kellett bizonyítania a felróhatóság hiányát. Az alperes azonban nem tudta kimenteni magát a kártérítési felelősség alól, mert a szabálysértési jogszabályokban, illetőleg a helyi önkormányzati rendeletben foglaltak betartása ehhez nem elegendő. Hiába voltak a kutyák kerítéssel elzárt területen, és hiába volt figyelmeztető tábla a harapós kutyákra, az alperes magatartása akkor felelt volna meg az adott helyzetben elvárható magatartásnak,

ha a kutyák nem haraphatnak ki a rácson. Miután korábban is valakit már megharapott a hátán a kutya, és kiderült, hogy a kerítés védelme nem elégséges, az alperesnek a harapás jelentőségét fel kellett volna mérnie és az adott helyzetben elvárható magatartásként akár a kerítés megmagasításáról gondoskodnia, vagy más módon a hasonló balesetek megelőzéséhez szükséges intézkedéseket megtennie.

Az ítélet szerint az alperes nem bizonyította, hogy a felperes az általa tanúsított magatartással a kármegelőzési, kárenyhítési kötelezettségét teljesítette. A „harapós kutya” tábla az ingatlanra belépőket figyelmezteti, de a közterületen közlekedőknek nem kell arra számítaniuk, hogy a kutya a kerítésen kiharaphat. A felperes nem ingerelte a kutyákat, az pedig, hogy hosszabb ideig a kerítésnél tartózkodott, várva arra, hogy a csengetésére valaki kijöjjön, nem róható a terhére. A tanúvallomások mérlegelése alapján a bíróság nem látta bizonyítottnak, hogy a felperest valaki figyelmeztette volna arra, hogy menjen el a kaputól.

A másodfokú bíróság közbenső ítéletével lényegében indokai alapján helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét. Rámutatott arra, hogy maga a baleset bizonyítja, hogy a kerítés rácsozatának osztása és a hűtőrács odahelyezése nem nyújtott elegendő védelmet a kutyák ellen, ez pedig az általános elvárhatóság körében kizárja az alperes mentesülését.

A jogerős közbenső ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a határozat megváltoztatását és elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan a felperes közrehatásának 50%-os mértékben való megállapítását, harmadlagosan a támadott határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per tárgyalására való utasítását.

Álláspontja szerint a bíróságok hiányos bizonyítási eljárást követően, a bizonyítás anyagával részben ellentétes tényállást állapítottak meg, a jogerős ítélet megalapozatlan, és sérti a Ptk. 339. §-ában, a 340. §-ában és a 351. §-ában foglaltakat. Rámutatott arra, hogy az ítélet hivatkozott egy korábbi kutyaharapással kapcsolatos esetre - egyébként is tévesen - anélkül azonban, hogy az alperes számára lehetőséget adott volna az ezzel kapcsolatos előadásai, bizonyítékai előterjesztésére. Sérelmezte, hogy a kerítés kutyatartás-technikai alkalmasságára a perben szakértői bizonyítás nem volt, a bíróság csak a helyszín szemrevételezése alapján állapította meg azt, hogy a kerítés nem megfelelő. Miután a kutyatartás szabályait betartotta, magánterületen, zárt kerítés mögött, táblával jelzetten tartotta a kutyákat, a hangosan csaholó, jól látható kutyák esetén ez tökéletesen megfelelt az adott esetben elvárható magatartásnak. A felperes saját magatartása okozta a kárát, amikor szinte odasimult a kerítéshez és a szomszédok figyelmeztetése ellenére sem távolodott el. Kifejtette, hogy a

felperes a kárát sem bizonyította, nem vagyoni kártérítés esetében pedig a személyiségi jogsértés megjelölése is szükséges.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályába való fenntartását kérte.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság azt vizsgálta, hogy a jogerős közbenső ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A felperes az állattartókra irányadó, a Ptk. 351. §-ában szabályozott és az általános felelősségi szabályok, a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján elbírálandó kártérítési igényt érvényesített az alperessel szemben. Ebből következően neki kellett bizonyítania, hogy az alperes állattartónak minősül, és az ő kutyái okozták a károsodását.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható, hogy az alperes a telepet őrző kutyákat a saját „magánterületén”, kerítéssel elzártan tartotta, ahonnan a kutyák nem tudtak kijönni és a kapura táblát tett ki, amely arra figyelmeztetett, hogy a területen harapós kutyák vannak. Ezzel az alperes az állattartót terhelő kötelezettségének részben eleget tett, de azt nem biztosította, hogy a kapu rácsozata minden részén olyan sűrű legyen, hogy az megakadályozza a kutyák kiharapását. Az nem állapítható meg, hogy a rácsozaton a kutyák feje kifért volna, és az sem, hogy a harapás így következett volna be. Azzal azonban, hogy a kapun a kutyák kiharapása lehetséges volt, a károkozás lehetősége fennállt. A felperes bizonyította a perben az alperes károkozó, és így jogellenes magatartását, az alperes pedig a kapu említett hibája miatt nem tudta kimenteni magát a kártérítési felelősség alól, mert elvárható lett volna a sűrűbb rácsozat alkalmazása.

Az alperes kártérítési felelőssége szempontjából ennek - és nem a kutyák magatartásának - van jelentősége, de közömbös a korábbi kutyaharapás ténye is, mert az amiatt következett be, hogy a károsult a kerítéshez túl közel ment és ebben a felelősségét el is ismerte.

Az alperes a felróhatóság alól nem tudta kimenteni magát, és tévesen hivatkozott arra, hogy a felperes olyan ésszerűtlen viselkedést tanúsított, amely miatt a kárát saját magának okozta. A felperes kizárólagos károkozását a bizonyítás anyaga nem támasztotta alá, az elsőfokú bíróság pedig szinte objektivizálta a kutyatartással kapcsolatban az alperes kártérítési felelősségét és túlzott elvárhatósági mércét alkalmazott.

Tény, hogy az alperes felróható károkozása megállapítható, és sérült a felperesnek a testi épséghez, egészséghez fűződő személyiségi joga (Ptk. 76. §) is. Tévesen utalt az alperes a

felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a jogsértés alapjának megjelölése elmaradt, mert a felperes erre hivatkozott és ez a személyiségi jogsértés a nem vagyoni kártérítésnek alapja lehet. Az összecszerűség kérdése már nem a közbenső ítéletre, hanem az ítéletre tartozó kérdés.

Az alperes teljes kártérítő felelősségének körében azonban a bíróságok a bizonyítékokat tévesen értékelték. Arra helyesen hivatkoztak, hogy a felperesnek a kármegosztásra vezető felróható magatartását az alperesnek kellett bizonyítania. Ez a bizonyítás azonban a rendőrségi eljárás, valamint a periratok anyaga alapján sikeres volt. A felperes maga nyilatkozott úgy a rendőrségi eljárás során, hogy közel állt a kerítéshez, mert nem gondolta, hogy a kutyák ki tudnak harapni a kerítés rácsán, és ez volt a probléma. A nyilatkozata szerint 5-10 centiméterre lehetett a kerítéstől, a kutyák nagyon ugattak, szabadon voltak, és a viselkedésük alapján veszélyesnek tűntek, de nem gondolta, hogy kiharapnak.

A felperes e nyilatkozatainak azért van jelentősége, mert a harapós kutyákra figyelmeztető tábla a kapun kívül volt, a rácsok jellegét a felperes láthatta, az általa említett magatartás tanúsítása így neki felróható, és a kára bekövetkezésében ez a magatartása közrehatott. A Ptk. 340. §-ának (1) bekezdése alapján ezért kármegosztásnak van helye, amelynek mértékét a Legfelsőbb Bíróság mindkét fél oldalán meglévő felróható magatartások alapján mérlegeléssel állapította meg.

A döntéshez szükséges tények megállapíthatók voltak, ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős közbenső ítélet helyett a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogszabályoknak megfelelő új határozattal az alperes kártérítési felelősségét a felperesnek a 2004. május 1-jén történt kutyaharapással kapcsolatban felmerült káraiért 50%-ban állapította meg.

Az új határozat a kártérítési felelősség kérdésében a jogerős határozattól eltérő volt, és ez érintette az illetékre és a perköltségre vonatkozó rendelkezést is. A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság úgy rendelkezett, hogy a másodfokú és a felülvizsgálati eljárási költségeiket a felek maguk viseljék.

Budapest, 2009. szeptember 30.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Besenyeiné dr. Varga Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Udvary Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő

HM